

PR01-02	PODRUČJE PIONIRSTVO				
DONOSI	Odbor za djecu i mlade	DATUM	22. 3. 2024.	REVIZIJA	0
REVIDIRA	Odbor za djecu i mlade	SLJEDEĆA REVIZIJA		22. 3. 2029.	

PODRUČJE PIONIRSTVO

SAVEZ IZVIĐAČA HRVATSKE
OŽUJAK 2024.

SADRŽAJ

PIONIRSTVO.....	3
1. UVJET "ALAT I OPREMA"	4
2. UVJET "MATERIJAL"	5
3. UVJET "SIGURNOST I PRVA POMOĆ"	6
4. UVJET "ČVOROVI"	7
5. UVJET "POVEZIVANJA I SIDRIŠTA"	8
6. UVJET "TEHNIKE I KONSTRUKCIJE"	9
7. UVJET "LOGORSKI PATENTI I OBJEKTI"	10
8. UVJET "PIONIRSKI PROJEKTI"	11
9. UVJET "ISKUSTVO"	12

PIONIRSTVO

Cilj područja **Pionirstvo** je potaknuti kod djece i mladih razvoj praktičnih vještina, spretnosti, snalažljivosti, vještina timskog rada i rješavanja problema. Ovim područjem se Savez izviđača Hrvatske, kao dio Hrvatske zajednice tehničke kulture, naročito uključuje u razvijanje i promicanje tehničke kulture među djecom i mladima.

Svaki stupanj ovog područja izviđače uči novim tehnikama, metodama i konstrukcijama, upoznaje ih s potrebnim alatima, opremom i materijalima i potiče napredovanje i razvoj mašte i kreativnosti, uz veliki naglasak na oprez i sigurnost.

Izviđač sa 7. stupnjem **Pionirstva** je spretan, snalažljiv i samopouzdan, oduševljava ostale svojim životnim hackovima, voli graditi i stvarati, jako je motiviran i znatiželjan.

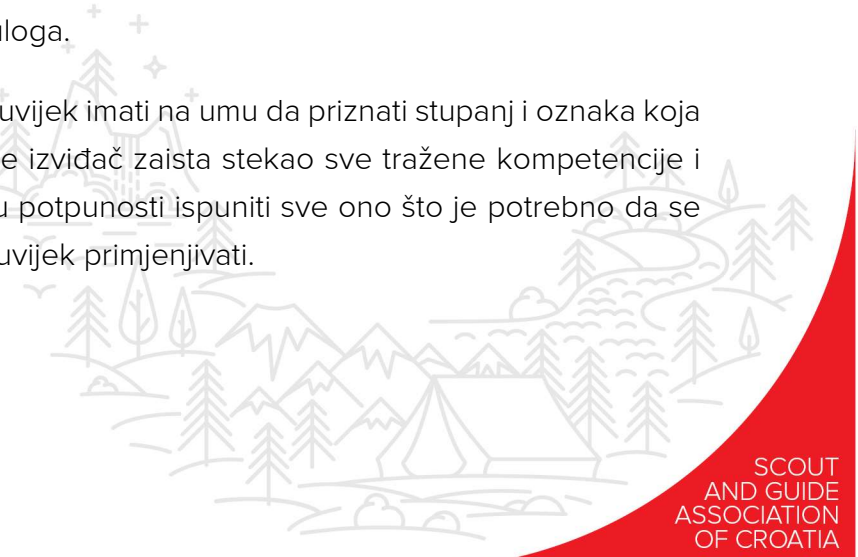
Područje **Pionirstvo** podijeljeno je na devet uvjeta (potpodručja), a svaki od njih obuhvaća jednu ili više kompetencija koje izviđač treba steći po završetku pojedinog stupnja. Stečene kompetencije rastu progresivno od 1. do 7. stupnja, međusobno su povezane, nadopunjuju se, proširuju i produbljuju do konačne razine koja se očekuje sa završenim 7. stupnjem.

Svaka od stečenih kompetencija detaljno je razrađena u vidu ishoda učenja, tj. opažljivih ponašanja koja izviđač treba pokazati kako bi pojedina kompetencija bila priznata.

Za svaki od stupnjeva, uvjeti, stečene kompetencije i ishodi učenja detaljno su razrađeni i izviđačima predstavljeni u obliku izravnog obraćanja. Razrada po stupnjevima - Pionirstvo 1 - Pionirstvo 7 zajedno s ovim pregledom čini jedinstven dokument kojeg donosi, redovito evaluira i po potrebi ažurira Odbor za djecu i mlade.

Svi se zahtjevi trebaju ispunjavati na način koji uključuje što je moguće više praktičnog rada i što manje teoretiziranja. Kad god je to moguće, potrebno se objašnjavanje treba odvijati tijekom praktičnog rada, na konkretnom primjeru, a ne uopćeno. Tamo gdje realno (pa ni poželjno) očekivati stvarnu situaciju (npr. nesreće, pozivanje pomoći i sl.), treba je nastojati prikazati kroz igru uloga.

I voditelji i izviđači trebaju razumjeti i uvijek imati na umu da priznati stupanj i oznaka koja se nosi na odori govore o tome da je izviđač zaista stekao sve tražene kompetencije i da je stvar izviđačke časti ne samo u potpunosti ispuniti sve ono što je potrebno da se to dokaže, nego i nastaviti naučeno uvijek primjenjivati.

1. UVJET "ALAT I OPREMA"

Po svladavanju pojedinog stupnja, izviđač stječe sljedeće kompetencije:

1. STUPANJ

- može ispravno i sigurno koristiti džepni nožić, škare, bat i čekić

2. STUPANJ

- može ispravno i sigurno koristiti nož, sjekiricu, pilu i ašov (štihaču)
- poznaje uporabu malog alata u kući i radionici: turpiju, šegac i škare za grane
- poznaje tehniku rezanja nožem

3. STUPANJ

- može ispravno i sigurno koristiti, lopatu, grablje, ašov, motiku, macu i potezni nož
- zna koristiti kozlić za piljenje drva i poznaje tehniku piljenja
- poznaje tehniku sječenja sjekirom
- se može brinuti o kvaliteti i ispravnosti alata i opreme

4. STUPANJ

- može ispravno i sigurno koristiti sjekiru, pijuk i svrdlo za zemlju
- zna vješto koristiti i održavati sjekiricu
- zna naoštритi pilu
- zna kako se ispravno koriste karabineri

5. STUPANJ

- može ispravno i sigurno koristiti dlijeto
- zna koristiti koloture
- zna sigurno koristiti i održavati različite vrste noževa
- zna napraviti i koristiti improviziranu lučnu pilu

6. STUPANJ

- se može brinuti o kvaliteti i ispravnosti timske pionirske opreme i alata
- može organizirati timsku pionirsku opremu i alat

7. STUPANJ

- može kontrolirati ispravnost i organizirati pohranu i održavanje kolotura
- zna vješto koristiti i održavati veliku sjekiru
- poznaje tehniku sječenja velikom sjekirom
- može ispravno i sigurno koristiti i održavati motornu pilu

2. UVJET "MATERIJAL"

Po svladavanju pojedinog stupnja, izviđač stječe sljedeće kompetencije:

1. STUPANJ

- zna koji je materijal potreban za izradu pionirskih objekata/patenata
- zna koji je materijal potreban za izradu maketa pionirskih objekata/patenata
- zna zaštititi kraj užeta ljepljivom trakom

2. STUPANJ

- poznaje užad koja se upotrebljava u pionirstvu
- zna namotati uže
- zna ispravno prerezati uže i kada se uže smije a kada ne smije rezati
- zna izabrati i koristiti rašljaste grane za izradu patenata
- zna koristiti bambus za izradu patenata i maketa objekata

3. STUPANJ

- zna pripremiti užad za upotrebu u pionirstvu
- zna ispravno odabrati debljinu užeta u ovisnosti o debljini oblice
- zna zaštititi kraj najlonskog užeta paljenjem
- zna koje nevrjedno drvo možemo koristiti kao građu za patente
- zna skinuti koru s oblice
- poznaje vrste i korištenje najlonskih tendi
- poznaje vrste i osobine čavala

4. STUPANJ

- poznaje različite vrste užadi koje se koriste u pionirstvu
- zna kako se održavaju sve vrste užadi
- zna povezivati užad karabinerom
- razumije svojstva najlonskih tendi

5. STUPANJ

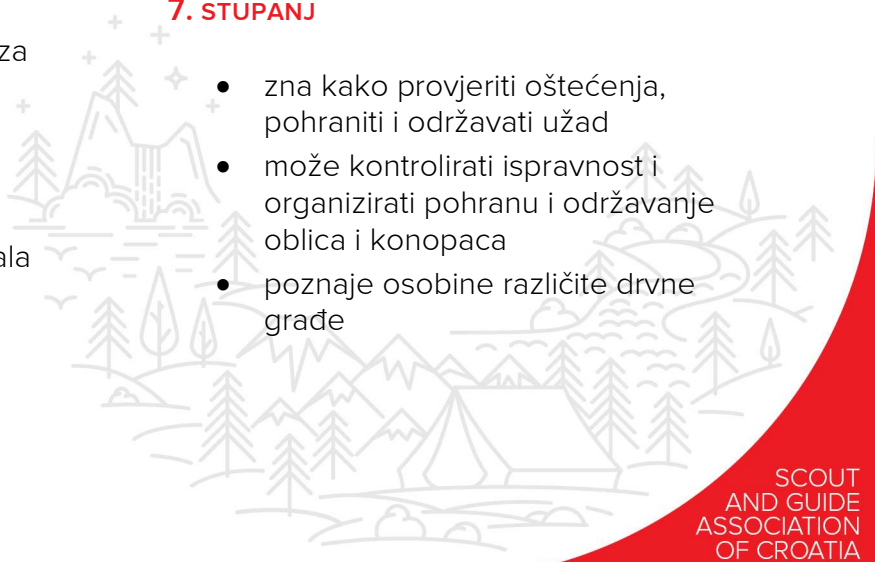
- može ispravno namotati užad različitih veličina
- može osigurati kraj užeta
- zna izabrati prikladne motke i oblice za pionirske projekte
- zna izabrati odgovarajuće konopce za pionirski projekt

6. STUPANJ

- zna koju drvenu građu smijemo sami usjeći
- zna gdje se može nabaviti drvena građa
- poznaje osobine različite vrste užadi
- poznaje različite otpadne i druge materijale koje možemo koristiti u pionirskim projektima

7. STUPANJ

- zna kako provjeriti oštećenja, pohraniti i održavati užad
- može kontrolirati ispravnost i organizirati pohranu i održavanje oblica i konopaca
- poznaje osobine različite drvene građe

3. UVJET "SIGURNOST I PRVA POMOĆ"

Po svladavanju pojedinog stupnja, izviđač stječe sljedeće kompetencije:

1. STUPANJ

- razumije i primjenjuje najvažnija pravila sigurnosti na izviđačkim aktivnostima
- razumije i primjenjuje sistem parova
- može biti odgovoran/na za svoju sigurnost dok se bavimo pionirstvom
- zna kako dozvati pomoć
- zna pružiti prvu pomoć pri ogrebotinama

2. STUPANJ

- zna kako dozvati pomoć ako je netko ozlijeđen
- zna što napraviti s iverom u koži
- zna ispravno previti manje porezotine i ogrebotine

3. STUPANJ

- zna koje mjere sigurnosti treba poduzeti prilikom pionirskih aktivnosti
- zna pružiti prvu pomoć kod manjih ozljeda
- zna pružiti prvu pomoć kod manjeg krvarenja
- zna pružiti prvu pomoć kod opekline i sunčanice
- poznaje sadržaj torbice prve pomoći

4. STUPANJ

- može biti u potpunosti odgovoran/na za svoju sigurnost tijekom aktivnosti pionirstva
- razumije i primjenjuje mjere predostrožnosti kojih se treba

pridržavati za sigurno dizanje pionirskih greda ili jarbola

- razumije važnost stabilnosti pionirskih objekata
- zna pružiti prvu pomoć kod žuljeva i lakših uganuća
- zna pružiti prvu pomoć kod eventualnog potresa mozga
- zna postaviti zavoj kod različitih vrsta ozljeda

5. STUPANJ

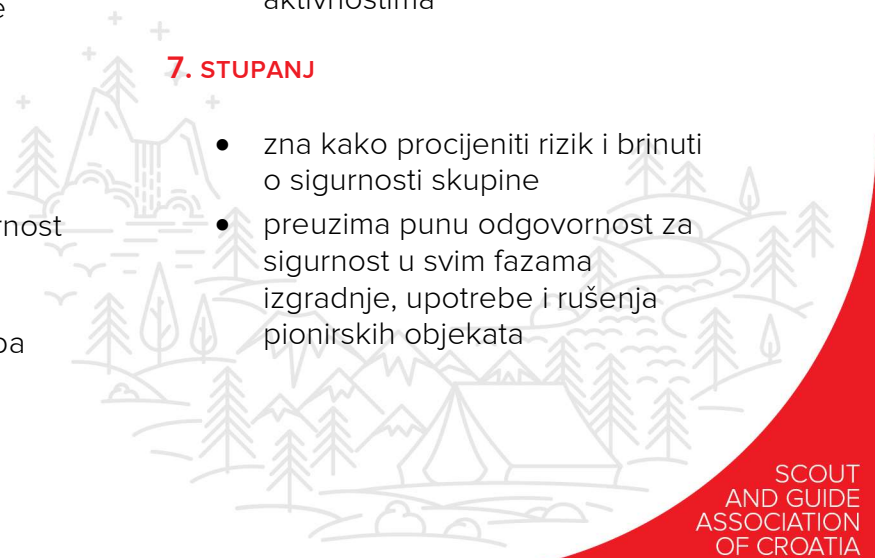
- je svjestan/na mogućih opasnosti i zna što napraviti u slučaju nesreće
- zna kako previti posjekotine i uganuća
- zna pružiti prvu pomoć kod ozljede oka i uha
- preuzima punu odgovornost za vlastitu sigurnost u svim fazama izgradnje, upotrebe i rušenja pionirskih objekata

6. STUPANJ

- pokazuje odgovornost za svoj tim tijekom izrade pionirskog projekta
- poznaje granice svog tima
- poznaje osnove upravljanja rizikom na izviđačkim aktivnostima

7. STUPANJ

- zna kako procijeniti rizik i brinuti o sigurnosti skupine
- preuzima punu odgovornost za sigurnost u svim fazama izgradnje, upotrebe i rušenja pionirskih objekata

4. UVJET "ČVOROVİ"

Po svladavanju pojedinog stupnja, izviđač stječe sljedeće kompetencije:

1. STUPANJ

- poznaje čvorove: osnovni (šesticu), zastavni, ambulantni, mašnicu za cipele

2. STUPANJ

- zna vezati i koristiti čvorove: vrzinu petlju (lađarac), skraćivaljku, mrtvi (bulin), ribarski (križni zatezni), zaustavnu osmicu (jednostruku), prusikov

3. STUPANJ

- zna vezati i koristiti čvorove: leptir, kaubojski, osmicu s uplitanjem, osmicu s ušicom, dvostruki ribarski (križni zatezni)

4. STUPANJ

- zna vezati i koristiti čvorove: tkalački, konstriktor, dvostruku osmicu, brzodvezujući ("Draw Hitch"), kamiondžijski ("Tuckers Hitch")

5. STUPANJ

- zna vezati i koristiti čvorove: provizorni čvor, polulađarac, usmjernu osmicu, karike/perec ("Carrick Bend"), dvostruki bulin

6. STUPANJ

- zna vezati i koristiti čvorove: lopovski čvor, osmicu s ušicom za povezivanje dva užeta, osmicu s tri ušice

7. STUPANJ

- zna vezati i koristiti čvorove: peretak, trostruki ribarski, križni čvor, omču, pojačanu vrzinu petlju, čvor "mačja šapa" za kolature
- zna provjeriti sigurnost svih čvorova i vezova korištenih u pionirskom projektu

5. UVJET "POVEZIVANJA I SIDRIŠTA"

Po svladavanju pojedinog stupnja, izviđač stječe sljedeće kompetencije:

1. STUPANJ

- zna koristiti plastelin za povezivanje štapića u maketama pionirskih objekata

2. STUPANJ

- zna koristiti elastične vrpce za povezivanje štapova u maketama pionirskih objekata
- zna vezati i koristiti osnovno povezivanje potrebna za pionirstvo: tronožno
- zna koristiti metalne klinove kao sidrišta

3. STUPANJ

- zna vezati i koristiti osnovna povezivanja potrebna za pionirstvo: dijagonalno, posmično i križno
- zna izraditi drvene klinove i koristiti ih kao sidrišta

4. STUPANJ

- zna vezati i koristiti osnovna povezivanja potrebna za pionirstvo: paralelno, tekuće (podno) i djetelinasto (četveronožac)
- zna vezati kolotur na oblicu
- zna koristiti stablo kao sidrište

5. STUPANJ

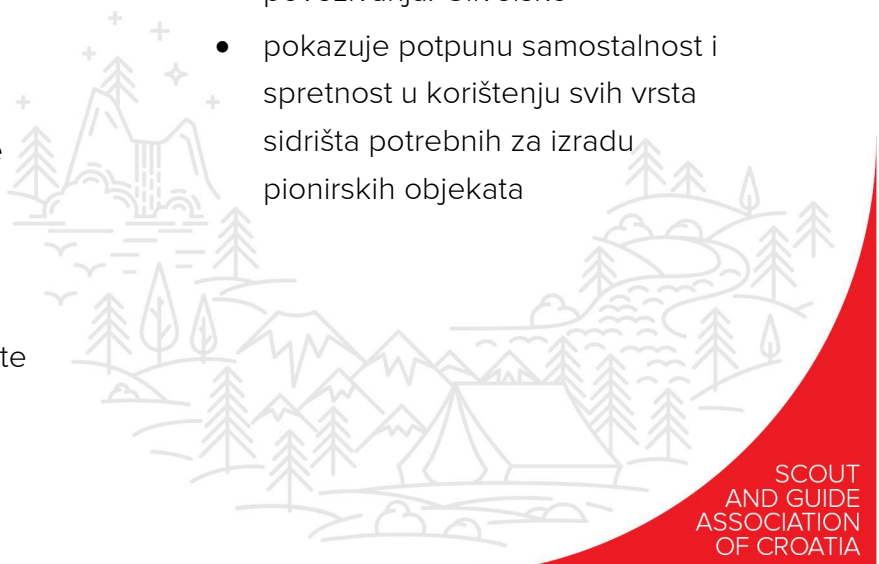
- pokazuje potpunu samostalnost i spretnost u korištenju svih glavnih povezivanja potrebnih za izradu većine pionirskih objekata i patenata
- zna vezati i koristiti norveško povezivanje, japansko križno i filipinsko dijagonalno povezivanje
- zna kako povezati užu na kuku
- zna napraviti i koristiti 2-1 i 3-2-1 sidrišta

6. STUPANJ

- zna vezati i koristiti posebna povezivanja: podvezno i mačju šapu
- zna napraviti i koristiti sidrište od oblice i klinova

7. STUPANJ

- zna vezati i koristiti posebna povezivanja: Gilvelsko
- pokazuje potpunu samostalnost i spretnost u korištenju svih vrsta sidrišta potrebnih za izradu pionirskih objekata

6. UVJET "TEHNIKE I KONSTRUKCIJE"

1. STUPANJ

- zna što je pionirstvo i zašto je izviđačima važno
- razumije da je za izradu pionirskih objekata potrebno svladati tehnike izrade i naučiti kako se izrađuju različite konstrukcije
- poznaje kodeks „Ne ostavljaj tragove!“

2. STUPANJ

- zna napraviti ljestve od štapova i užeta
- zna zategnuti užu podvezivanjem (pomoću štapova)
- zna baratati viškom užeta pomoću vrzine petlje i štapova
- zna napraviti osnovnu konstrukciju - tronožac

3. STUPANJ

- zna napraviti visećuolicu od daske i užeta
- zna napraviti osnovnu konstrukciju - A-okvir
- zna napraviti osnovnu konstrukciju - posmične nogare
- zna napraviti osnovnu konstrukciju - kvadratni okvir
- zna napraviti osnovnu konstrukciju - trostranu piramidu
- zna zategnuti užu pomoću leptira i lomljenja užeta
- se drži načela kodeksa „Ne ostavljaj tragove!“

4. STUPANJ

- zna napraviti osnovnu konstrukciju - X okvir
- zna napraviti osnovnu konstrukciju - četverostranu piramidu
- zna koristiti pomoćnu užad za stabilnost pionirskih objekata
- zna sigurno podizati pionirske grede i jarbole
- zna koristiti polugu za podizanje tereta

5. STUPANJ

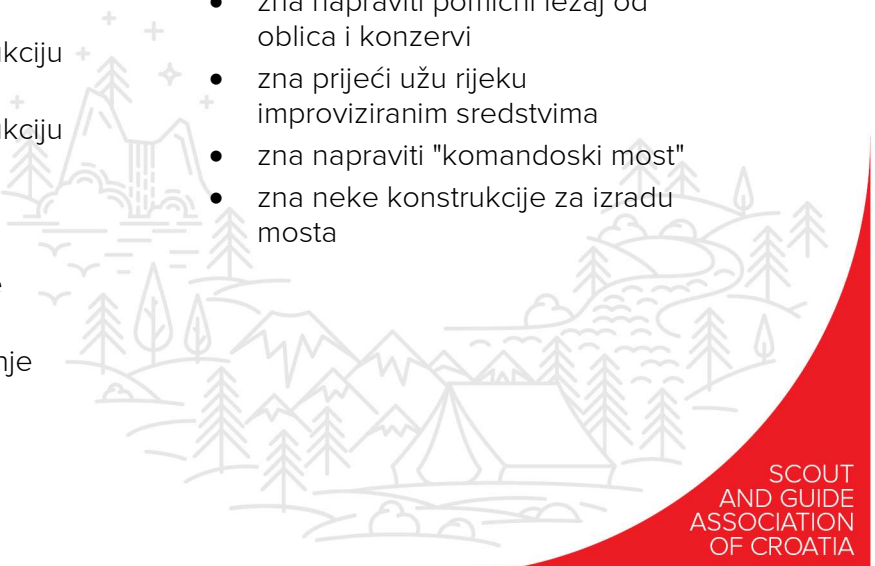
- zna napraviti osnovnu konstrukciju - trapezni okvir
- zna napraviti pravilne ureze za spojeve
- razumije utjecaj težine i elastičnosti užeta odnosno tende na mogućnost napinjanja
- može postaviti jednostavan sustav kolotura za podizanje tereta i zatezanje užadi
- dobro poznaje načela kodeksa „Ne ostavljaj tragove!“

6. STUPANJ

- pokazuje potpunu samostalnost i spretnost u korištenju svih vrsta osnovnih konstrukcija potrebnih za izradu pionirskih objekata
- zna kako koristiti i osigurati koloture u pionirskim projektima
- poznaje ispravne tehnike podizanja tereta
- poznaje tehnike povlačenja teških tereta
- se zna popeti uz užu uz pomoć prusikovog čvora (prusiciranje)
- zna vezati ceradu uz smanjivanje opterećenja na alke

7. STUPANJ

- zna izraditi nosivi kostur za tendu
- zna napraviti pomični krov od tende
- razumije principe prenošenja sile
- zna napraviti pomični ležaj od oblica i konzervi
- zna prijeći užu rijeku improviziranim sredstvima
- zna napraviti "komandoski most"
- zna neke konstrukcije za izradu mosta

7. UVJET "LOGORSKI PATENTI I OBJEKTI"

Po svladavanju pojedinog stupnja, izviđač stječe sljedeće kompetencije:

1. STUPANJ

- zna što su logorski patent i objekti
- zna napraviti vješalicu za robu

2. STUPANJ

- zna napraviti policu za stvari od oblica i okoraka
- zna napraviti stalak za svijeću
- zna napraviti koš za otpatke
- zna napraviti vješalicu za opremu od motki i špaga
- zna napraviti patent za cipele
- poznaje logorske objekte uružinskom krugu
- zna napraviti jednostavnije logorske objekte u družinskom krugu

3. STUPANJ

- zna napraviti samostojeću šatorsku policu od oblica i daski ili okoraka
- zna napraviti sušilo za rublje
- zna napraviti logorske objekte u družinskom krugu: kapiju, ogradu, jarbol, oglasnu ploču i patent za odlaganje posuđa

4. STUPANJ

- znaš napraviti police za stvari u obliku piramide uz povezivanje oblica i pruća
- zna napraviti stolicu i stolić-tronožac

- zna napraviti baklju
- zna napraviti stol za kuhinju
- zna napraviti natkriveni stalak za spremanje alata
- zna napraviti spremu za drva

5. STUPANJ

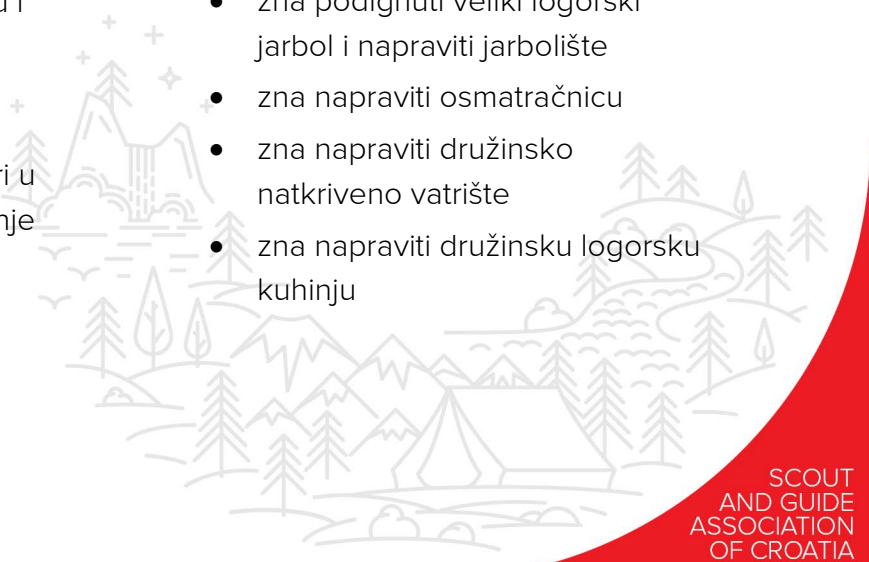
- zna napraviti stepenice
- zna napraviti patrolnu trpezariju
- zna napraviti udoban krug logorske vatre
- zna podignuti višedjelni družinski jarbol
- zna napraviti ogradu logora
- zna napraviti tuš

6. STUPANJ

- zna napraviti krevet u šatoru
- zna napraviti veliku logorsku kapiju
- zna napraviti umivalište
- zna napraviti namještaj družinske logorske kuhinje
- zna napraviti klupu s naslonom

7. STUPANJ

- zna podignuti veliki logorski jarbol i napraviti jarbolište
- zna napraviti osmatračnicu
- zna napraviti družinsko natkriveno vatrište
- zna napraviti družinsku logorsku kuhinju

8. UVJET "PIONIRSKI PROJEKTI"

Pri svladavanju pojedinog stupnja, izviđač je izveo:

1. STUPANJ

- barem jedan pionirski projekt razine zahtjevnosti 1
- barem jednu igru snalažljivosti i spretnosti za 1. stupanj

2. STUPANJ

- barem jedan pionirski projekt razine zahtjevnosti 2
- barem jednu igru snalažljivosti i spretnosti za 2. stupanj

3. STUPANJ

- barem jedan pionirski projekt razine zahtjevnosti 3
- barem jednu igru snalažljivosti i spretnosti za 3. stupanj

4. STUPANJ

- barem jedan pionirski projekt razine zahtjevnosti 4
- barem jednu igru snalažljivosti i spretnosti za 4. stupanj

5. STUPANJ

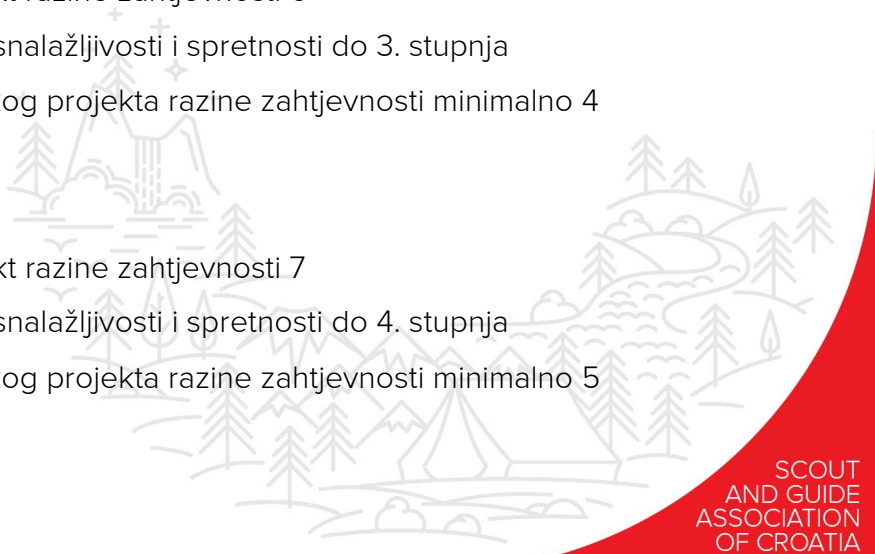
- barem jedan pionirski projekt razine zahtjevnosti 5
- pripremu barem jedne igre snalažljivosti i spretnosti do 2. stupnja
- planiranje i vođenje pionirskog projekta razine zahtjevnosti minimalno 3

6. STUPANJ

- barem jedan pionirski projekt razine zahtjevnosti 6
- pripremu barem jedne igre snalažljivosti i spretnosti do 3. stupnja
- planiranje i vođenje pionirskog projekta razine zahtjevnosti minimalno 4

7. STUPANJ

- barem jedan pionirski projekt razine zahtjevnosti 7
- pripremu barem jedne igre snalažljivosti i spretnosti do 4. stupnja
- planiranje i vođenje pionirskog projekta razine zahtjevnosti minimalno 5

9. UVJET "ISKUSTVO"

Pri svladavanju pojedinog stupnja, izviđač je stekao iskustvo:

1. STUPANJ

- barem 2 radionice pionirstva

2. STUPANJ

- barem 3 radionice pionirstva
- timski rad

3. STUPANJ

- barem 3 radionice pionirstva
- timski rad
- prenošenje znanja

4. STUPANJ

- barem 3 radionice pionirstva
- timski rad
- prenošenje znanja
- sudjelovanje u planiranju
- vođenje manjeg pionirskog projekta

5. STUPANJ

- barem 4 radionice pionirstva
- timski rad
- prenošenje znanja
- planiranje uz pomoć mentora
- vođenje uz pomoć mentora

6. STUPANJ

- barem 4 radionice pionirstva
- timski rad
- prenošenje znanja
- planiranje uz pomoć mentora
- samostalno vođenje nezahtevnog pionirskog projekta

7. STUPANJ

- barem 4 radionice pionirstva
- timski rad
- prenošenje znanja
- samostalno planiranje
- samostalno vođenje zahtjevnijeg pionirskog projekta

